

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-485/25-S
Sp. zn. ČŠIS-S-101/25-S

Název	Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Kladno, Cyrila Boudy 2954
Sídlo	Cyrila Boudy 2954, 272 01 Kladno
E-mail	skola@sosik.cz
IČO	61 894 371
Identifikátor	600 006 964
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Václav Opatrný
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Cyrila Boudy 2953, Kladno Cyrila Boudy 2954, Kladno
Inspekční činnost na místě	18., 19. a 20. února 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), naplňování ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy (dále „SŠ“), domova mládeže (dále „DM“) a školní jídelny. Škola poskytuje vzdělávání v oborech středního vzdělávání Stavebnictví, Technické lyceum, Ekonomické lyceum a Obchodní akademie.

Ve 20 třídách se vzdělává 563 žáků (78% naplněnost). Škola eviduje 53 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 12 s odlišným mateřským jazykem, kteří nemají jazykovou bariéru. V DM bylo k termínu inspekční činnosti evidováno 48 ubytovaných (19% naplněnost). Od inspekční činnosti v roce 2019 se výrazně zvýšil počet žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2018. Koncepce rozvoje školy je zaměřena především na oblast zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu, např. zaváděním nových forem a metod výuky, na zlepšení materiálně technického zázemí školy, zejména vybavením tříd interaktivními tabulemi. Podnětná strategie rozvoje školy kladе velký důraz na vytváření pozitivního klimatu a wellbeing ve škole s vyváženým vztahem mezi učiteli a žáky, což náležitě rozvíjí jejich klíčové kompetence. Postupné naplňování uvedených záměrů vyhodnocuje ředitel účelně SWOT analýzou. Zlepšila se evaluační činnost, zpřehledněna byla klasifikační kritéria, pravidelně probíhají dotazníková šetření v souvislosti s klimatem školy. Mezi identifikovaná rizika patří např. převládající konzervativní forma výuky.

Ředitel účelně delegoval část kompetencí na zástupce. Zřízena byla také rada ředitele, jejímiž členy jsou i výchovní poradci a předsedové předmětových komisí. Zásadní pedagogické, organizační a metodické záležitosti jsou pravidelně projednávány v pedagogické radě a provozních poradách. Funkční je studentský parlament, který navrhuje realizaci různých aktivit a zprostředkovává efektivní komunikaci mezi žáky a vedením školy.

Vnitřní informační systém je funkčně nastaven, založený je zejména na osobním kontaktu zaměstnanců a na elektronické komunikaci. Kontrolní a hospitační činnost ve SŠ a v DM je realizována, vymezovány jsou většinou konkrétní závěry. Systematické přijímání opatření ke zlepšení činnosti školy a dalšímu rozvoji pedagogické práce bylo však zaznamenáno pouze částečně.

Počet pedagogických pracovníků se od předchozí inspekční činnosti zvýšil a částečně se obměnil. Personální podmínky se zlepšily např. ustanovením pozice koordinátora ŠVP a uvádějícího učitele. Vzdělávání ve SŠ zajišťuje 49 učitelů včetně ředitele, z nichž předpoklad odborné kvalifikace nesplňuje jedna učitelka. V DM působí tři vychovatelky, jedna z nich nesplňuje předepsanou kvalifikaci. Pedagogický tým v DM doplňuje jedna asistentka pedagoga, ta nesplňuje předepsané vzdělání. Ředitel se prokazatelně snaží získat odborně kvalifikované pedagogy. Plánovitě další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá s ohledem na potřeby školy a zájmy jednotlivých pedagogů. Prioritou zůstává studium ke splnění kvalifikačních předpokladů těch, kterým předepsané vzdělání chybí. Také vedení školy vhodně dbá o svůj profesní rozvoj, vzdělává se zejména v oblasti řízení.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťují tři kariéroví poradci, dva z nich jsou zároveň výchovnými poradci a jeden školní metodik prevence. Celý tým účelně poskytuje poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Škola správně identifikuje projevy rizikového chování, velký důraz je zároveň kladen na jejich prevenci.

Materiální podmínky se výrazně zlepšily především v oblasti digitálních technologií. Pořízena byla např. virtuální učebna, 3D brýle a nové počítače. Zřízeny byly další odpočinkové zóny pro žáky. Proběhla obnova zařízení učeben. V DM byly rekonstruovány koupelny a sociální zařízení.

Finanční zdroje školy, včetně prostředků z různých projektů a programů, z doplňkové činnosti aj., jsou efektivně vynakládány k zajištění vzdělávání v souladu se ŠVP.

Bezpečnosti a ochraně zdraví věnuje škola patřičnou pozornost stanovením pravidel a postupů, o nichž jsou žáci prokazatelně informováni. Vstup do budovy byl v době inspekční činnosti zabezpečen. Příčiny úrazů škola vyhodnocuje, přijímá většinou účinná opatření, míra úrazovosti je nízká.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech hospitovaných hodinách všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů vycházel stanovený cíl správně z příslušných ŠVP. Výuka probíhala ve vstřícné atmosféře s partnerským přístupem vyučujících k žákům, zaznamenány nebyly žádné kázeňské problémy. Systematicky byly využívány poznatky žáků z reálného života nebo z jiných předmětů. Prakticky zaměřené činnosti v odborných předmětech podporovaly rozvoj odborných kompetencí žáků a přispívaly k naplňování profilu absolventa. Patrný byl důraz na využití teoretického učiva v praxi. Výuka byla většinou připravená a věcně správná. Ve třech čtvrtinách výuky však nebyly dostatečně zastoupeny kooperativní formy potřebné k rozvoji sociálních kompetencí žáků a podporující jejich aktivní zapojení do výuky. Zaznamenána nebyla ani diferenciací obsahu a činností vedoucích k individuálnímu rozvoji žáků. Využito nebylo sebehodnocení či vrstevnické hodnocení k získání efektivní zpětné vazby o míře zvládnutí učiva nebo k vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle, což přetrvává od předešlé inspekční činnosti. Žáci nebyli podněcováni k dialogu, který by podporoval učení, nebyli ani vedeni k obsahově náročnější komunikaci. Pouze ojediněle byla využita práce s informačními zdroji.

Vzdělávací strategie v hospitovaných hodinách všeobecně vzdělávacích předmětů zpravidla vhodně rozvíjely vědomosti i dovednosti žáků. Výuka českého jazyka a literatury měla velmi rozdílnou úroveň. Ve zdařilé výuce probíhala skupinová práce s důrazem na porozumění textu a rozvoj analytického myšlení. Účelně byl aplikován kulturněhistorický kontext, což většinou umožnilo žákům pochopení souvislostí probíraného učiva. Patřičně byla využita práce s různými informačními zdroji, která účinně podporovala snahu žáků o logickou argumentaci. V maturitních ročnících byla sice patrná důsledná systematizace učiva, zařazení opakovacích prací bez následné zpětné vazby s ohledem na splnění zadaných úkolů však velmi snižovalo efektivitu výuky. Ve dvou třetinách výuky cizích jazyků (anglického, německého a francouzského) byly uplatněny formy a metody práce, které většinou podněcovaly aktivitu žáků. Zaznamenané činnosti žáků i poslechové texty rodlých mluvčí přispívaly k účelnému rozvíjení cizojazyčných kompetencí a jazykové gramotnosti odpovídající věku žáků. Příležitostí ke zlepšení je však aktivní komunikace žáků v příslušném jazyce. Čtvrtina hospitované výuky matematického vzdělávání podporovala logické uvažování žáků. Ti byli účinnými postupy vedeni k vyvozování postupu výpočtu. Při řešení úloh bylo účelně postupováno od jednodušších ke složitějším zadáním. Předkládané úlohy umožňovaly žákům uplatnit alternativní postupy řešení, což mnozí aktivně využívali. V převládající frontální výuce v dalších hodinách nebyly dostatečně využity aktivizační a motivační didaktické postupy, což vedlo k její jednotvárnosti. Zaznamenaný nebyl ani souvislejší projev žáků v návrhu nebo obhajobě jejich řešení či ve zdůvodňování.

Přírodovědné vzdělávání probíhalo v účelně vybavených laboratořích, v nichž žáci činorodě vypracovávali zadané úkoly. Zaznamenáno bylo zejména upevňování získaných poznatků z teoretické výuky. Při práci ve skupinách byli žáci dostatečně aktivizováni, zároveň byli vedeni ke správnému používání odborné terminologie a k smysluplné práci s laboratorními

pomůckami. Praktické ověření teoretických poznatků účelně motivovalo žáky v jejich procesu učení. Přínosnost výuky biologie však snižovala frontální forma opakování učiva, na níž většina žáků neparticipovala. Účinnější zapojení žáků do výuky bylo patrné při zkoumání biologického vzorku pomocí mikroskopu. Výuka fyziky se vyznačovala kolísavou efektivitou ve vztahu k cíli a struktuře hodiny a spektru používaných výukových metod. Výuka technické fyziky využívající frontálně vedený výklad v kombinaci se samostatnou prací žáků byla účelná, názornost v ní byla podpořena digitální ukázkou praktického využití probíraného učiva. To náležitě přispívalo k jeho pochopení.

V hospitované výuce odborných ekonomických předmětů převažoval přehledný a srozumitelný výklad s využitím připravených příkladů a zadání na pracovních listech. Ve výuce práva byla příkladně využita aktivizace žáků při rozdělení rolí v prožitkovém učení. To účelně přispívalo k osvojení a aplikaci odborné terminologie. V hodinách informačních a komunikačních technologií byla správně využita didaktická technika, což efektivně podporovalo názornost. Konkrétní příklady přispívaly k přínosnému procesu učení a k práci s chybou. Žáci rovněž prokazovali velmi dobré znalosti při programování webových stránek. V části hospitovaných hodin byla efektivita pozitivně ovlivněna realizací skupinových prací s patřičným využitím jejich kooperačních činností. V další části výuky však chyběla vyšší názornost, což nepřispívalo k náležitému pochopení učiva. Převládající aktivní role vyučujících v polovině hodin vedla k pasivitě většiny žáků. Vlastní dedukce poznatku samotnými žáky a jejich zaměření na složitější problémové otázky nebylo zaznamenáno.

Ve výuce odborných předmětů stavebního zaměření převládala frontální výuka založená na srozumitelném a přehledně strukturovaném výkladu učitele. Na podněcující otázky vyučujících reagovali však většinou jen jednotlivci. Spontánní zapojení žáků do diskuse s vyučujícími bylo spíše výjimkou. Přibližně ve třetině výuky výklad zabral téměř celou vyučovací hodinu, což se v jejím závěru projevovalo nižší soustředěností či pasivitou žáků. Účelná aktivizace byla zaznamenána při prostrídání výkladu např. s prezentací skupinové práce žáků. Pozitivem výuky bylo důsledné uplatnění zásady názornosti prostřednictvím počítačových prezentací, videoukázek, modelů či vzorků materiálů aj. Návštěva stavby vhodně umožňovala propojit výklad učitele s ukázkou reálného průběhu stavebních prací. Při výpočtech bylo dbáno na upevnění dovednosti správně použít vzorce s pomocí vlastních poznámek a příslušných tabulek. Výuka zaměřená na odborné kreslení a konstrukční cvičení účelně přispívala k rozvíjení představivosti žáků. Převažující podíl samostatné práce žáků zvyšoval její efektivitu. Vyučující se podle potřeby žákům věnovali, zohledňovali jejich tempo i míru osvojených znalostí či manuálních dovedností. Tomu napomáhala i tandemová výuka využitá v jedné z vyučovacích hodin. Zdařile byli žáci podporováni při práci s odborným softwarem, při které byli účelně vedeni k logickému myšlení a uvažování o stavebních konstrukcích v potřebných souvislostech.

Esteticky podnětné prostředí DM a nabídka různých volnočasových aktivit a kroužků účelně přispívají k osobnostnímu i profesnímu růstu žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Míru osvojení výstupů příslušných ŠVP škola ověřuje zejména různými druhy písemného a ústního zkoušení a hodnocením výstupů samostatných i skupinových prací žáků. Výsledky vzdělávání žáků škola hodnotí klasifikací. Průběžné informace o prospěchu jsou žákům i jejich zákonným zástupcům operativně dostupné elektronicky. Další informace jsou předávány při třídních schůzkách, osobních jednáních, e-mailem atp.

V průběhu vzdělávání dosahují žáci dobrých výsledků. Na konci školního roku 2023/2024 prospělo více než 97 % žáků (cca 17 % s vyznamenáním). Patrné byly mezioborové rozdíly. V oborech Technické lyceum a Ekonomické lyceum prospěli všichni žáci, v Obchodní akademii podíl neprospívajících činil necelá 2 % a v oboru Stavebnictví cca 6 %. Tomu odpovídá i dosažený průměrný prospěch – v Ekonomickém a Technickém lyceu a v Obchodní akademii se pohyboval kolem 1,8–1,9, ve Stavebnictví činil cca 2,3. Obdobných výsledků a mezioborových rozdílů bylo dosaženo také ve školním roce 2022/2023.

Ve skupině všeobecně vzdělávacích předmětů vykazují žáci slabý (hodnocení stupněm dostatečný) nebo nedostatečný prospěch v matematice (cca pětina žáků). V odborných předmětech patří k náročnějším zejména odborné předměty oboru Stavebnictví, např. pozemní stavitelství nebo stavební konstrukce (cca čtvrtina žáků se slabým či nedostatečným prospěchem).

Celková absence činila ve školním roce 2023/2024 cca 122 hodin na žáka, bez výraznějších rozdílů mezi jednotlivými obory vzdělání. Ve srovnání se školním rokem 2022/2023 (116 hodin na žáka) se jedná o mírný nárůst. Příznivý je vývoj neomluvené absence, která je nízká a meziročně se snížila z cca 0,27 na 0,14 hodiny na žáka. Neomluvenou absenci vykazují jen jednotlivci a zpravidla se jedná o nízký počet hodin neomluvené absence u konkrétního žáka. Z podrobných výsledků za rok 2023/2024 je zřejmé, že neomluvená absence je u většiny žáků přechodnou záležitostí, pokud se vyskytne v prvním pololetí, v druhém pololetí se již u stejných žáků neopakuje.

Ve školním roce 2023/2024 nebylo třeba hodnotit chování žáků sníženým stupněm, ve školním roce 2022/2023 byl počet žáků se sníženým stupněm z chování zanedbatelný. Počet uložených kázeňských opatření byl ve školním roce 2023/2024 nízký, jednalo se zpravidla jen o napomenutí nebo důtky třídního učitele za neomluvené hodiny či méně závažné prohřešky. Počet pochval a ocenění výrazně převyšoval počet kázeňských opatření. Žáci jsou motivačně odměňováni zejména za dobré studijní výsledky či reprezentaci školy.

Vysokou úspěšnost vykazují žáci nejen v průběhu, ale i při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou (dále „MZ“). V období posledních pěti let 2020–2024 byla hrubá neúspěšnost (podíl žáků zkoušku nekonajících nebo u zkoušky neúspěšných z přihlášených žáků) ve společné části MZ u Ekonomického a Technického lycea vždy nižší, než je republikový průměr ve srovnatelné skupině oborů vzdělání. Obdobně se daří žákům lyceí i v profilové části MZ. Celkově tak v lyceích škola dosahuje u MZ výborných výsledků. Úspěšní bývají také žáci oboru Obchodní akademie. Jejich hrubá neúspěšnost ve společné části MZ byla ve čtyřech z výše uvedených pěti let nižší než srovnatelný celorepublikový průměr, v jednom roce se pohybovala kolem tohoto průměru. U oboru Stavebnictví byla hrubá neúspěšnost ve společné části MZ mírně vyšší než srovnatelný celorepublikový průměr ve čtyřech z výše uvedených pěti let. Z podrobné analýzy výsledků je zřejmé, že důvodem je ve většině případů nekonání MZ pro neprospěch na konci maturitního ročníku, nikoli neúspěch u MZ.

Dobré vstupní vzdělávací předpoklady spolu s nízkou absencí vytvářejí předpoklady pro výše uvedenou úspěšnost žáků v průběhu i při ukončování vzdělávání MZ. To se příznivě projevuje i ve vysokém podílu žáků, kteří za standardní dobu vzdělávání danou příslušným vzdělávacím programem úspěšně zakončí vzdělávání MZ. Např. u maturitních ročníků 2023 a 2024 získalo MZ u lyceí v průměru více než 95 % žáků, kteří v příslušném prvním ročníku (2019/2020, resp. 2020/2021) zahájili vzdělávání. U oboru Obchodní akademie obdobný podíl činil cca 92 %, u Stavebnictví pak cca 78 % žáků příslušného prvního ročníku.

Žáci školy prokazují dobré výsledky rovněž v řadě sportovních turnajů, předmětových olympiádách i profesně zaměřených soutěžích, např.ve finanční gramotnosti, v psaní na klávesnici. Aktivní účast školy v řadě projektů účelně podněcuje utváření vhodných podmínek k realizaci ŠVP. K rozvoji jazykových i sociálních kompetencí žáků přispívá účast na zahraničních pobytech. Podrobné informace o těchto aktivitách jsou pravidelně zveřejňovány ve výroční zprávě o činnosti školy a na jejích webových stránkách.

Vychovatelky v domově mládeže poskytují ubytovaným účinnou individuální podporu v nabídce zájmových činností s kulturním, rukodělným a sportovním zaměřením.

Závěry

Vývoj školy

- Od inspekční činnosti v roce 2019 se výrazně zvýšil počet žáků střední školy.
- Materiální podmínky se výrazně zlepšily především v oblasti digitálních technologií.
- Počet pedagogických pracovníků se od předchozí inspekční činnosti zvýšil a částečně se obměnil. Personální podmínky se zlepšily např. ustanovením pozice koordinátora školního vzdělávacího programu a funkce uvádějícího učitele.
- Zlepšila se evaluační činnost, zpřehledněna byla klasifikační kritéria, pravidelně probíhají dotazníková šetření v souvislosti s klimatem školy.
- Část nedostatků z předchozí inspekční činnosti byla odstraněna, přetrvává nedostatečná diferenciací výuky a chybí efektivní sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žáků.

Silné stránky

- Aktivní účast školy v řadě projektů účinně podněcuje utváření vhodných podmínek k realizaci školních vzdělávacích programů. (1.2)
- Prakticky zaměřené činnosti v odborných předmětech podporují rozvoj odborných kompetencí žáků a účelně přispívají k naplňování profilu absolventa. (4. 1)
- Výborných výsledků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou dosahuje škola v oborech vzdělání Ekonomické lyceum a Technické lyceum. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Žáci nebyli dostatečně vedeni k využívání informačních zdrojů při řešení úloh (4.2)
- Ve výuce nebyla zaznamenána diferenciací učiva, žáci si nemohli vybírat z úloh s odlišnou kognitivní náročností. Sebehodnocení a vrstevnické hodnocení práce podle předem známých kritérií se vyskytovalo v nedostatečné míře. (4.3)
- Žáci nebyli cíleně podněcováni k dialogu podporujícímu učení, nebyli ani vedeni k obsahově náročnější komunikaci. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést žáky k využívání informačních zdrojů a k slovní prezentaci získaných informací z různých zdrojů a v různých formách.
- Zaměřit se na diferenciaci výuky dle schopností žáků, využívat úlohy s odlišnou kognitivní náročností.
- Zařadit do výuky kvalitní sebehodnocení a vrstevnické hodnocení vzhledem k vlastnímu učení a vyhodnocování cílů hodin.
- Podněcovat žáky k dialogu či k cílené diskusi a podporovat jejich souvislé vyjadřování včetně obsahově náročnější komunikace.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Základní dokumenty školy (zřizovací listina, výpis z rejstříku škol a školských zařízení, potvrzení ve funkci ředitele), stav k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace k řízení a kontrole, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
3. Smlouvy o zajištění praktického vyučování – školní rok 2024/2025 (vzorek)
4. Další dokumentace podle § 28 školského zákona

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Ing. Pavel Čámský, školní inspektor

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka

Ing. Jana Diopová, školní inspektorka

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

20. března 2025